

Marek Ciara
(Warszawa)

MATERIAŁY STANISŁAWA SELIGI
(1895-1991)
(165)

Stanisław Seliga urodził się 7 kwietnia 1895 r. w miejscowości Pacew w powiecie grójeckim, gdzie rodzice mieli gospodarstwo rolne. Był synem Stanisława i Heleny z domu Siek. W 1913 r. ukończył w Warszawie Szkołę Realną Mariana Rychłowskiego. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Filozoficznym i Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W roku akademickim 1914/1915 studiował na Collegium Humanisticum przy Towarzystwie Kursów Naukowych w Warszawie. W listopadzie 1915 r. rozpoczął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego w sekcji filologii klasycznej. Jako kierunek uzupełniający wybrał polonistykę. W 1921 r. uzyskał stopień doktora na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego w zakresie filologii klasycznej na podstawie rozprawy *Marcus Tullius Cicero orator quomodo adversarios lacessiverit*, napisanej pod kierunkiem Gustawa Przychockiego.

Od listopada 1918 r. do października 1919 r. pełnił ochotniczo służbę wojskową w 3 pułku artylerii polowej. Brał udział w walkach o Wilno w roku 1919.

Stanisław Seliga wykładał język łaciński i historię literatury klasycznej na Uniwersytecie Warszawskim (1922-1939) i na Wolnej Wszechnicy Polskiej (1923-1939). W tej drugiej uczelni w 1926 r. został docentem z zakresu filologii klasycznej.

W sierpniu 1939 r. został zmobilizowany do wojska i wyjechał do Londynu jako tłumacz i oficer szyfrowy w Polskiej Misji Wojskowej. Od października 1939 r. pełnił służbę w Naczelnym Dowództwie Wojska Polskiego. W sierpniu 1940 r. dostał urlop z wojska. Urząd Wychowania Narodowego w Londynie zatrudnił go jako nauczyciela filologii klasycznej w Gimnazjum i Liceum Męskim im. J. Słowackiego w Ealing w Londynie. W szkole tej ewakuowanej w 1941 r. do Perthshire Seliga uczył do końca wojny. W latach 1943-1946 wykładał łacinę w trzyletnim Studium Pedagogicznym w Edynburgu. W latach 1946-1979 wykładał historię literatury polskiej i język polski na uniwersytecie w St Andrews w Szkocji. Był też egzaminatorem języka polskiego w Scottish Universities Entrance Board i w uniwersytetach w Londynie i Manchesterze.

W okresie międzywojennym Stanisław Seliga zajmował się twórczością autorów z dziedziny filologii klasycznej. Był autorem m. in. *Cyceron przeciw świadkom* („Przegląd Humanistyczny” 1925). Przełożył *Satyry* Persjusza (Warszawa 1929), niektóre utwory Katullusa i fragment *Satirikonu* Petroniusza. Pracował też nad *Satyrami* Juwenalisa, ale pracy tej nigdy nie ukończył.

W okresie pobytu na emigracji prace nad filologią klasyczną zastąpiła historia literatury polskiej i historia stosunków polsko-szkockich. Był m. in. współautorem opracowania *Scotland and Poland. A Chapter of Forgotten History* (b. m. w. 1962). W *Cassel's Encyclopedia of World Literature* (Nowy Jork 1954) ukazało się około 200 haseł o polskich autorach autorstwa Seligi. Należał do Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie, gdzie wygłaszał publiczne odczyty na temat historii Polski, kultury antycznej i historii stosunków polsko-szkockich.

Stanisław Seliga nie założył rodziny. Zmarł w Cupar w hrabstwie Fife 6 kwietnia 1991 r., pochowany został w St Andrews.

Materiały Stanisława Seligi wpłynęły do PAN Archiwum w Warszawie jako darowizna Marty Piątkowskiej w 1994 r. (numer w księdze nabytków 2119). W 2020 r. Marek Ciara uporządkował materiały spuścizny i sporządził inwentarz. Objętość zespołu to 0,03 m. b. Materiały spuścizny uporządkowano zgodnie z *Wytycznymi opracowania spuścizn archiwalnych po uczonych*. Spuścizna zawiera materiały z lat 1927-1936. W jednostce pierwszej znajduje się rękopis tłumaczenia 16 satyr poety Decimusa Juniusa Juwenalisa z lat 1927-1936. W drugiej jednostce są dotyczące tegoż poety wypisy i notatki. W trzeciej jednostce znajduje się wycinek z „Gazety Warszawskiej” z 1928 r. z artykułem Seligi: *16 satyra Juwenalisa o przywilejach*

wojskowych. W PAN Archiwum w Warszawie spuściźnie nadano sygnaturę 165. W wyszukiwarce www.szukajwarchiwach.pl zespół ma numer 302/ 625 /0. Inwentarz składa się z 3 jednostek.

Źródła i bibliografia

1. *Materiały Stanisława Seligi*, Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie, sygnatura 165
2. Brzuska B., *Seliga Stanisław Robert*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, Warszawa-Kraków 1995, tom XXXVI/2, zeszyt 149, s. 194-196
3. *Stanisław Seliga*, [w:] [pl. wikipedia. org/wiki/](http://pl.wikipedia.org/wiki/)

INWENTARZ

1. Decimus Junius Juvenalis, *Satyry*
Tłumaczenie 16 satyr
1927-1936, rkps., l., k. 301
2. Decimus Junius Juvenalis
Wypisy, notatki, materiały warsztatowe
B. d., rkps., l., k. 30
3. *16 satyra Juvenalisa o przywilejach wojskowych*
Wycinek z „Gazety Warszawskiej” z artykułem S. S.
1928, rkps., druk, l., k. 2